

ETIM. Probablement l'un i l'altre són derivats del NP ll. CUCULNIUS o COCULNIUS (Schulze, *Zu lat. Eigenn.*, 150, 183, 441; Skok, *Ortsn.*, 173), aquell amb -ACUM i aquest amb -ANU: -LN- assimilat en -LL- allí i en -NN- aquí. Com que els NLL en -ANUM i en -ACUM 5 vénen de NPP romans, no convé derivar-los de *cogulla* i la seva família, ni del nom de l'ocell *cucala*, perquè no s'explicaria la derivació ni el significat toponomàstic. Ph. R.

¹ Alsius (*Nomencl.*) no recull res d'això, i el topònim esmentat també manca al cens de Pere III l'any 1359 (*CoDoACA* XII). — ² Noteu que el parònim occità *Cugugnan*, al cantó de Tuixà, també apareix esmentat algun cop amb -ac(o): *castrum de Cuguniaco* 1240, enfront de molts testimonis del mateix ¹⁵ NL amb -a(num) (Sabarthès, *Dict. topogr. de l'Aude*, s. v. *Cugugnan*). Remarquem en aquest sentit la menció d'un *Mas de Cogoinac* o *Cogoniac*, situat en el Vallès; i, evidentment mal transcrit (amb *m = in* o *ni*): *Manso de Cogomacum* 1129 (*Cart. St. Cugat* III, 89).

COGULLADA

La Cogullada, lloc antic en el Pla de Lleida (cf. Lladonosa, *C. Lleida*, 86).

DOC. ANT. *La Cugulada* a. 1359 (*CoDoACA* XII, 16).

HOMÒNIMS I PARÒNIMS. *La Cogullada*, agregat de l'ajuntament de Seva (Osona).

PRON. MOD.: *lə kugujáda*, oït a Vic per Casac.

La Cogullada (oït *la kogulá* per JCor.), partida del terme de Cervera del Maestrat (xxviii, 121.18). Potser idèntic a

Cogullada (oït *kugulá* per JCor.), partida d'Albocàsser (Alt Maestrat) (xxviii, 91.13).

Cogullada, pda. de Carcaixent (Rib. A. de Xúquer).

Pla de les Cogullades (oït *kuguláes* per JCor.), partida de la Salzedella (Baix Maestrat) (xxviii, 134.26).

Na Cucuiada (oït *nə kukəyáda*), nom d'una penya costera a Capdepera (Mallorca) (Li, 83.20).

ETIM. Del llatí *CUCULLIATA (< CUCULLA 'caputxa'), que fa referència a la cresta típica d'aquesta mena d'alosa (cf. *DECat* II, 810a14-56). J. F. C.

Cogulló, V. *Cogoll*

COIX

1) *Borda del Coix*, en el terme d'Espot (Pallars Sobirà) (1932).

Veïnat de Cal Coix, veïnat de cases escampades del ⁵⁰ terme de Maçanet o Vidreres (Selva).

Roca de l'Encoix, en el terme de Biert (Gironès), compromís entre *del Coix* i *d'en Coix*.

Camí la Coixa, a Borriana (Pna. Cast.) (xxix, 146.24).

La Coixeta, partida de lterme de Campello (Alacantí) (xxxvi, 109.7).

Pla del Coixet, terme de L'Atzúbia (prop de Pego) (xxxiii, 115.22).

Carrer de Coixetí, a Alaró (Mallorca) (xl, 29.2).

Camí (del)s Coixos, en el terme d'Albocàsser (Alt Maestrat) (xxviii, 95.3).

Colador, V. *Colaita*

COLAITA, COLATA, COLOTORA

I altres noms de lloc afins d'origen mossàrab.

1) Horta i Pla de *Colata*, partida extensa de la Vall d'Albaida, ja documentada en el segle de la conquesta. Amb variants *Culata* en paratges de l'Horta val., i del Migjorn, i *Colada*, en altres del Sud.

2) *La Colaita*, altra gran partida, a la vall dels Alcalans, en els termes de Llombai i Catadau, estenent-se pel nus de muntanyes entre aquests termes i els de Dosaigües i Tous.

1. Oït 1962 a Montaverner *koláta* a tots dos inf. (xxxii, 100.3, si bé corregint la pron. *kuláta*, com deia primer un d'ells; en els pobles veïns *kuláta*, a Alfarrasí, 100.1); i a Benissuera em parlaren del Port de *kuláta* (111.18). Sarthou (*GGRV*) dona *Colata* com a nom d'un poblet antic de moriscos (p. 58), on hi havia una esgl. [sens dubte l'ermita que hi resta], abandonada quan els expulsaren l'any 1611, i reduït avui a una partida despoblada dins els termes de Benissuera i Montaverner (p. 48).

Ara bé, els meus informants de Montaverner afegiren que hi ha una ermita (100.14), i abans un poblat (101.13), i que és partida molt extensa, arribant fins a *Les Marjaletes*, que en part són ja d'Otos (100.13); i uns 100 metres més enllà de Colata, comença la pda. de *Vistabella*, terres que ja són a la r. de Benissuera, i en disputa entre els dos pobles (101.14); saben que és pda. ja antiga (101.20) que començava aigües avall de l'*Hortafort* (100.3), pda. d'hortes, sobre les quals l'ajuntament conserva unes ordenances ja velles (101.18) si bé no tant com les que dictà Felip v per a l'Horta de Montaverner. Els inf. són dos cultes hisendats i industrials, en actiu contacte amb la gent del camp i els conservadors de la doc. municipal. La situació, precisa és a l'IGC 3º12 × 38º53 (nom repetit en forma errada *Colltacta*, massa aigües amunt). També Sarthou (parlant de l'esgl.), i Miquel Batllori dedica un article a l'església de la M. de Déu de Loreto en territori de Vistabella i *Colata* (*ACCV* VIII, 21).

N'hi ha força documentació antiga. Ja consta en el *Rept.*, *Colata* com una alq. d'Albaida (p. 473); l'any 1273 hi ha donació del molí anomenat *Colata* a Joan de Montsó, en la vall d'Albaida (MtzFdo., *Doc. Val. ACA* I, n. 1610); i en un de principi del mateix any es parla de la Sèquia de *Collata* (ll doble), si bé en el terme de Xàtiva (id., id., n. 1410); però devia venir i pendre nom de la pda. estudiada (situada riu amunt, només a uns 10 k. de Xàtiva). En els censos del S. XVI consta com a poble de moriscos: 10 cases o bé 11 en els de 1563, 1572 i 1602; 18 en el de 1609 (Lapeyre, p. 40; Reglà-Boronat, p. 115).

No sé si és correcta, però no podem negar que hi